

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
ОЗ «Новооріхівський ліцей
імені О.Г. Лелеченка Ромоданівської
селищної ради Миргородського району
Полтавської області»
(Протокол № 1 від 29.08.2025)

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. директора ОЗ «Новооріхівський
ліцей імені О.Г. Лелеченка
Ромоданівської селищної ради
Миргородського району
Полтавської області»
Олександр РОЗУМІЙ



ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
опорного закладу
«Новооріхівський ліцей імені О.Г. Лелеченка
Ромоданівської селищної ради
Миргородського району
Полтавської області»
для 1- 4 класів

Структура освітньої програми

1. Пояснювальна записка
2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою
3. Загальний обсяг навчального навантаження
4. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями
5. Форми організації освітнього процесу
6. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
7. Опис інструментарію оцінювання
8. Додатки

1. Пояснювальна записка

Опорний заклад «Новооріхівський ліцей імені О.Г. Лелеченка Ромоданівської селищної ради Миргородського району Полтавської» (далі - ліцей) розташований за адресою: 37562, Полтавська область, Лубенський район, с. Новооріхівка, вул. Леонтовича, 16.

В. о. директора: Розумій Олександр Іванович.

Засновник: Ромоданівська селищна рада.

Тип закладу: ліцей з початковою школою та гімназією.

Рік заснування: 1967

За Статутом ОЗ «Новооріхівський ліцей імені О.Г. Лелеченка» є комунальним закладом освіти, що забезпечує реалізацію права громадян на здобуття початкової, базової та повної загальної середньої освіти. Статут закладу (код 23547296) затверджений рішенням 40 сесії VIII скликання Ромоданівської селищної ради від 17.04.2025 року.

Освітня програма опорного закладу «Новооріхівський ліцей імені О.Г. Лелеченка» для 1-4 класів розроблена відповідно до:

Закону України «Про освіту» (стаття 33); Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 11); Державного стандарту початкової освіти, 2018 рік (для 1-4 кл.),

Ліцензійний обсяг закладу – 110 учнів.

Враховуючи воєнний стан в Україні в закладі призупинено роботу гуртків різних напрямків: художньо-естетичного, спортивного та технічного.

Кількість класів у школі I ступеня – 4, у них кількість учнів – 42.

У ліцеї встановлено 5-денний навчальний тиждень.

Для реалізації мети початкової освіти, а також належної організації освітнього процесу заклад розробляє та використовує в освітній діяльності освітні програми окремо для кожного рівня (циклу) освіти.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітня програма для 1-2 та 3-4 класів початкової школи (далі – Освітня програма) розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 (зі змінами), та на основі Типових освітніх програм, розроблених під керівництвом Савченко О.Я., затверджених наказами Міністерства освіти і науки

України від 12 серпня 2022 року № 743-22 (для 1-2 класів) та від 12 серпня 2022 року № 743-22 (для 3-4 класів).

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей; логічної послідовності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст Освітньої програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного

та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Ураховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Освітня програма ліцею містить Навчальний план для 1, 2, 3, 4 класів з українською мовою навчання (Додаток 1), який конкретизує організацію освітнього процесу.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової середньої освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, міжособистісної

позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

3. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів ліцею складає 700 годин/навчальний рік, 2-х класів – 770 годин/навчальний рік, 3-х класів – 805 годин/навчальний рік, 4-х класів – 805 годин/навчальний рік.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 1 класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ від 25.09.2020 № 2205 зі змінами, внесеними наказом МОЗ від 01.08.2022 № 1371 організація роботи з технічними засобами навчання для учнів протягом уроку становить: 1-х класів – не більше 10 хвилин, 2-4-х класів – не більше 15 хвилин.

Навчальний план для 1-4 класів початкової школи є частиною Освітньої програми і містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Інваріантна складова навчального плану ліцею містить усі навчальні предмети, передбачені обраним варіантом Типової освітньої програми. Так, освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується через предмети «Українська мова. Навчання грамоти», «Українська мова», «Літературне читання», «Англійська мова», освітня галузь «Математична» реалізується через окремий предмет «Математика»; освітні галузі «Природнича, громадянська та історична, соціальна і здоров'язбережувальна» - окремим предметом «Я досліджую світ»; освітня галузь «Технологічна» реалізується через предмет «Дизайн і технології»; освітня галузь «Мистецька» - інтегрованим предметом «Мистецтво» чи окремими предметами; освітня галузь «Фізкультурна» - окремим предметом «Фізична культура»; у 2-4-их класах освітня галузь «Інформатична» реалізується предметом «Інформатика».

За вибором закладу освіти в 1-4 класах освітня галузь «Мистецька» реалізується окремими предметами «Мистецтво: музичне мистецтво» та «Мистецтво: образотворче мистецтво»; змістові лінії галузі «Мовно-літературна» реалізуються через навчальний предмет «Українська мова» у 1 класі, навчальні предмети «Українська мова» і «Літературне читання» у 2-4 класах.

4. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Освітня програма ліцею окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Очікувані результати навчання учнів, зміст навчальних програм чи інтегрованих курсів подані в рамках Типових освітніх програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН; їх перелік наведено в Додатку 2.

5. Форми організації освітнього процесу.

Під час дії правового режиму воєнного стану в Україні з метою створення безпечного освітнього середовища в умовах сьогодення ліцей керується Постановами КМ України, розпорядженнями військової адміністрації, методичними рекомендаціями, наданими МОН України, іншими нормативними документами в галузі освіти.

За вище зазначених умов та з урахуванням достатньої місткості найпростішого укриття ліцею організація освітнього процесу в закладі освіти здійснюється в очному форматі. За потреби освітній процес буде здійснюватися з використанням технологій дистанційного навчання за допомогою безкоштовних сервісів Google Classroom та Google Meet, застосунка Viber.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків, віртуальні зустрічі і подорожі, проекти тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Очікувані результати навчання досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, тощо.

Особливості організації освітнього процесу

Відповідно до ст.10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти в межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, особливостей регіону тощо. Тривалість канікул у закладах освіти протягом навчального року не може становити менше 30 календарних днів.

Для забезпечення доступної та якісної початкової освіти, відповідно до нормативних документів у галузі освіти, рішень педагогічної ради ліцею від 29 серпня 2025 року, протокол № 01, з 1 вересня 2023 року освітній процес у закладі освіти буде організовано з урахуванням правового режиму воєнного стану, епідеміологічної ситуації (за необхідності) та може здійснюватися за такими формами:

- інституційна (очна (денна));

- індивідуальна (екстернат, педагогічний патронаж, сімейна (домашня)) – відповідно до вимог Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.02.2021 № 160).

Освітній процес за очною формою запроваджується для здобувачів освіти в межах розрахункової місткості найпростішого укриття закладу освіти, що використовується для захисту учасників освітнього процесу в разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших відповідних сигналів оповіщення. У разі включення сигналів оповіщення відбуватиметься безумовне переривання навчання. Освітній процес може продовжуватися в укритті або після відбою тривоги учасники зможуть повернутися до навчальних приміщень закладу освіти та продовжити навчання з урахуванням необхідного коригування для забезпечення реалізації освітньої програми.

Освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання, відповідно до розділу III Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерством освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, може бути організований у ліцеї для здобувачів освіти індивідуальної (екстернат, сімейна (домашня)) форми навчання, а також упродовж року для учнів денної форми здобуття освіти у випадку настання обставин, що потребують організації відповідного формату навчання (згідно з рішенням педагогічної ради закладу освіти).

Організація освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання (за необхідності) може здійснюватися на базі створеного в закладі веб-середовища: ресурсів Google Class, Google Meet, сукупності веб-ресурсів з навчальних дисциплін (з використанням заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів, безкоштовних веб-сервісів і платформ (НаУрок, Всеосвіта, Всеукраїнська школа онлайн тощо), засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням (вайбер-групи учнівських колективів, батьківської громадськості, педагогічного колективу)).

Організація освітнього процесу (форма навчання; структура і тривалість навчального року, дня; режим роботи закладу тощо) може змінюватись впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації.

6. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища ліцею;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

7. Опис інструментарію оцінювання

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають *вербальному, формувальному оцінюванню*, у 3-4 класах - *формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню*.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Облік результатів навчальних досягнень учнів 1-4 класів здійснюватиметься в електронних журналах на українській платформі з можливостями дистанційного навчання «Нові Знання».

В. о. директора



Олександр РОЗУМІЙ

**Навчальний план
для 1-4 класів
з українською мовою навчання**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень/рік у класах			
		1	2	3	4
Інваріантний складник					
Українська мова та література	Українська мова. Навчання грамоти	7	-	-	-
	Українська мова	-	3,5	3,5	3,5
	Читання		3,5		
	Літературне читання	-	-	3,5	3,5
Іноземна мова	Англійська мова	2	3	3	3
Математична	Математика	4	4	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	-	1	1	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3
Усього		22	24	25	25
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		20/700	22/770	23/805	23/805

В. о. директора



Олександр РОЗУМІЙ

**Перелік навчальних програм
для учнів 1-4 класів опорного закладу
«Новооріхівський ліцей імені О.Г. Лелеченка»**

(затверджені наказами Міністерства освіти і науки України
від 12 серпня 2022 року № 743-22 (для 1-2 класів) та
від 12 серпня 2022 року № 743-22 (для 3-4 класів))

№ з/п	Назва навчальної програми
1.	Типова освітня програма для 1-2 класів НУШ (Савченко О. Я.)
2.	Типова освітня програма для 3-4 класів НУШ (Савченко О. Я.)

В. о. директора



Олександр РОЗУМІЙ